

ТРЕТИ НАЦИОНАЛЕН ИНОВАЦИОНЕН ФОРУМ

БЪЛГАРСКАТА ИНОВАЦИОННА ПОЛИТИКА: ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УСКОРЕН РАСТЕЖ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

19 декември 2006, София

Встъпителни думи на г-н Огнян Шентов, Председател на УС
на Фондация „Приложни изследвания и комуникации”

Уважаеми дами и господа,

За мен е удоволствие да ви приветствам на третия Национален иновационен форум, който Фондация “Приложни изследвания и комуникации” организира съвместно с Мисията на Световната банка в София и Министерството на икономиката и енергетиката и със съдействието на Българската стопанска камара и Българската академия на науките. Миналата година обсъдихме структурата, основните звена и функционирането на иновационната система на национално равнище и представихме един от важните инструменти на Европейския съюз за провеждане на иновационна политика – Регионалните иновационни стратегии. Тази година ще поставим акцент върху бъдещето на националната иновационна система в Европейския съюз.

Бих желал да се спра на **три ключови момента** за бъдещето на националната иновационна политика, необходими за развитието на динамична иновационна икономика в България и успешна интеграция в Европейския съюз:

Първо, началните три години от членството на България в Европейския съюз ще са решаващи за формирането на иновационната система и определянето на дългосрочната конкурентоспособност на икономиката на страната. Сега е моментът за полагане на основите на икономика на знанието чрез насочване на средства от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз към иновации, образование и информационно общество. От Националната стратегическа референтна рамка на България за периода 2007 – 2013 г. се вижда, че българското правителство предвижда да насочи над 70% от средствата по европейските фондове към най-належащите нужди на страната – транспортна и екологична инфраструктура, обучение и пряка подкрепа услугите и индустрията. Макар подобно разпределение на средствата да е оправдано от гледна точка на по-

бързата усвояемост на средствата, то рискува да затвърди нискотехнологичната насоченост на българската икономика, а ефектът им върху икономическия растеж ще бъде краткосрочен. За да се промени технологичната насоченост и интензивност на икономиката и да се създават условия за дългосрочен устойчив растеж в Европейския съюз **е необходимо българското правителство да концентрира по-голяма част от средствата в подкрепа на иновационната инфраструктура, изследванията и технологичното развитие.**

Второ, за да бъде успешна, иновационната политика изисква устойчивост и свързаност с множество други национални политики – по отношение на инвестициите, малките и средните предприятия, информационните и комуникационните технологии, образованието и науката и пр. Това изисква **решително подобряване на координацията на иновационната политика на България както вътре в страната, така и навън – в Европейския съюз.** Ще дам два примера.

Технологичното обновление на българската икономика е силно зависимо от **чуждестранните инвестиции**, които влизат в страната. В момента по-малко от половината от 100-те най-иновативни фирми в света присъстват в България, като много малка част от тях имат производствена база тук. Иновациите и инвестициите в изследвания и технологично развитие са силно концентрирани в международен план – 82% от разходите за научно-изследователска и развойна дейност в света идват от компании, съсредоточени в 5 страни (САЩ, Япония, Германия, Франция и Великобритания); 61% от тези разходи се осъществяват от 100-те водещи компании. За да развие успешна национална иновационна политика България трябва да има **поддържаща инвестиционна политика за привличане на по-голяма част от 100-те най-иновативни компании в света.**

От друга страна не трябва да се подценяват и други, по-целенасочени към иновациите инструменти на Европейския съюз – **Седма рамкова програма за изследвания**, технологично развитие и демонстрационни проекти и **Програмата „Конкурентоспособност и иновации”**. В това направление трябва да се обърне специфично внимание на **съ-финансирането на участието на частния сектор** в тези програми, за да може да се осигури подходящо позициониране на България в бъдещите инициативи на Европейския съюз в областта на иновациите.

Трето, **изграждането на успешна национална иновационна политика в рамките на ЕС изисква личен политически ангажимент на най-високо равнище в България.** В страните - световни иновационни лидери, иновационната

политика е под личното наблюдение на министър-председателя или държавния глава и се осъществява в тясно взаимодействие между министрите на финансите, икономиката, науката и технологичното развитие. Ще си позволя да цитирам изказването от преди месец на Мати Ванханен, министър-председател на Република Финландия и председател на Европейския съюз през втората половина на 2006 г.: „Като премиер, аз съм председател на Съвета за научна и технологична политика... Също като премиер, аз лично ръководя Програмата за информационно общество на финландското правителство... Моят личен ангажимент в тази насока като министър-председател изпраща силен сигнал, че иновациите и развитието на информационното общество са важни приоритети за правителството.” Впрочем, подобен ангажимент отдавна има и премиерът на Великобритания Тони Блеър, германският канцлер Ангела Меркел и други правителствени ръководители в Европейския съюз. Подобен личен ангажимент за момента липсва в България, но се надяваме, че с инициативи като днешната ще успеем да го изградим.

Благодаря Ви за вниманието.